

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2722200858
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2722200858.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Petra Dumana, v právnej veci žalobcu: FESTAP s.r.o., so sídlom Hattalova 2, Bratislava, IČO: 31 587 828, zastúpeného splnomocnencom: AK Kovár a partneri s. r. o., so sídlom Dúbravská cesta 2, Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 50 971 662, proti žalovanému: ForPack, s. r. o., so sídlom Sasinkova 2575/4, Skalica, IČO: 50 832 191, zastúpenému advokátom: JUDr. Ľubomír Vanek, so sídlom Potočná 169/85, Skalica, o určenie vlastníckeho práva k hnutelným veciam, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Skalica zo dňa 12. decembra 2022 č. k. 15Cb/14/2022-402, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením (v poradí druhým) súd prvej inštancie návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 159, § 161 ods. 1, 2, § 230, § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, 2 písm. c/, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

Vecne dôvodil, že dňa 28.6.2022 bola súdu doručená žaloba o určenie vlastníckeho práva k hnutelnému majetku. Žalobca zároveň súdu doručil spolu so žalobou návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s hnutelným majetkom bližšie špecifikovaným v návrhu, najmä zdržať sa jeho predaja, darovania, zámeny za iný majetok, vkladu do majetku inej obchodnej spoločnosti, vypožičania, zriadenia záložného práva alebo vecného bremena v prospech tretej osoby, prenajatia a iných obdobných právnych úkonov, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Návrh odôvodnil tým, že pomery medzi stranami sporu je potrebné upraviť z dôvodu bezprostredne hroziaceho zásahu do práv žalobcu, keď rozhodujúcou skutočnosťou odôvodňujúcou potrebu neodkladnej úpravy pomerov sú v tomto prípade jednotlivé kroky žalovaného smerujúce k neoprávnenému nadobudnutiu vlastníckeho práva k hnutelnému majetku vo vlastníctve žalobcu a k vytvoreniu priestoru pre ďalšie nakladanie s ním, pretože tieto hnutelné veci sa nachádzajú v areáli žalovaného (t.j. v jeho voľnej dispozícii), pričom žalobca sa predmetnou žalobou domáha určenia vlastníckeho práva k týmto hnutelným veciam.

Uznesením č. k. 5Cb/14/2022-164 z 15.8.2022 súd vyhovel návrhu a žalovanému uložil povinnosť nenakladať s hnutelnými vecami špecifikovanými vo výroku uznesenia, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 31Cob/78/2022-207 z 11.10.2022 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Súd prvej inštancie po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôvodov dospel k záveru, že v danom konaní nie sú splnené predpoklady umožňujúce jeho nariadenie. V prvom rade bolo povinnosťou súdu zaoberať sa splnením procesných podmienok konania v zmysle ustanovenia § 161 ods. 1 CSP. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava III č. k. 15C/39/2022-165 z 22.7.2022 súd zistil, že žalovanému 2/ (obchodnej spoločnosti ForPack, s.r.o., IČO: 50 832 191) bola uložená povinnosť až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej zdržať sa akéhokoľvek nakladania s hnutelným majetkom uvedeným na č.l. 12-14 návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, resp. žaloby na č.l. 14-16, a to s vecami „- linka Muller s agregátom Läpple a vstrekovacou úp. WAGNER, rok výroby/poslednej modernizácie: 1997,“ a ďalšími v zmysle žaloby, resp. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, až po „- biely elektrostatický prášok, rok výroby/poslednej modernizácie: 2017, hmotnosť: 24038 kg“. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6Co/115/2022-309 z 23.11.2022 predmetné uznesenie zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Podľa súdu prvej inštancie bolo zrejmé, že vo veci vedenej pred súdom prvej inštancie je daná totožnosť predmetu konania, t.j. určenie vlastníckeho práva k hnutelným veciam špecifikovaným v žalobách, resp. v návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň je daná totožnosť skutkových okolností, keďže žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedol iné, odlišné skutkové tvrdenia ako v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III, t.j. je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a na rovnakom právnom dôvode. Súd však konštatoval, že sa nejedná o rovnakých účastníkov konania (resp. strany sporu), keďže v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III vystupuje ako žalobca Dipl. A. B. C., D., nar. XX.X.XXXX a ako žalovaní 1/ a 2/ obchodné spoločnosti FESTAP s.r.o., IČO: 31 587 828 a ForPack, s.r.o., IČO: 50 832 191 a v tu prejednávanvej veci dom vystupuje ako žalobca obchodná spoločnosť FESTAP s.r.o., IČO: 31 587 828 a ako žalovaný obchodná spoločnosť ForPack, s.r.o., IČO: 50 832 191. Z uvedeného bolo podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že konanie o nariadení neodkladného opatrenia vedené na Okresnom súde Bratislava III nepredstavuje prekážku litispendencie, ani prekážku rozhodnutej veci, pretože nie je naplnená podmienka totožnosti strán sporu.

Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že existuje dôvodná obava, že žalovaný bude disponovať s predmetnými vecami, keďže sa reálne nachádzajú v nehnuteľnostiach žalovaného a hrozí tak bezprostredný vznik škody na strane žalobcu z toho dôvodu, že vlastnícke právo k nim je sporné (je predmetom žaloby podanej spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia). Súd mal za to, že nebola naplnená prvá podmienka umožňujúca nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalobca nepreukázal danosť hmotnoprávneho nároku (práva), t.j. neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana a súd tak nemal preukázanú potrebu neodkladnej úpravy pomerov pre hrozbu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na jeho právach, z ktorého dôvodu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd zdôraznil, že samotný nárok nemusí byť preukázaný nepochybne, je však potrebné osvedčiť pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Žalobca neoznačil a nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplývalo jeho vlastnícke právo k predmetným hnutelným veciam. Samotné poukazovanie na skutočnosti, podľa ktorých predmetné hnutelné veci nemohol nadobudnúť žalovaný, nie je na vyhoviecie návrhu dostačujúce. Žalobca síce k žalobe a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia doložil Kúpnu zmluvu zo dňa 28.8.2018 s dodatkom (č.l. 16-24), Dohodu o užívaní a uvoľňovaní nehnuteľností zo dňa 28.8.2018 s dodatkami (č.l. 25-34), námietky vlastníka zo dňa 28.7.2021 (č.l. 41-43) a zo dňa 22.3.2022 (č.l. 63-64), protokoly o odovzdaní (č.l. 94-104), fotodokumentáciu (č.l. 105-130 ako aj č.l. 151-153), či elektronickú komunikáciu (č.l. 131-150), uvedené dôkazy však bez ďalšieho nepreukazovali, že žalobca je vlastníkom predmetných hnutelných vecí. Súd mal za to, že skutkové tvrdenia žalobcu ani predložené dôkazy neboli v danom štádiu konania spôsobilé potvrdiť, že došlo (resp. nedošlo) k porušeniu zmluvných ustanovení dohody o uvoľňovaní nehnuteľností v znení jej dodatkov zo strany žalovaného, resp. neplatnosť tejto dohody. Zo samotných skutkových tvrdení žalobcu a predložených dôkazov (napr. vyššia moc / upovedomenie o nemožnosti plnenia záväzku v termíne z 25.3.2020, č.l. 143) však možno vyvodíť, že do určeného času v zmysle dohody zmluvných strán neboli demontované viaceré hnutelné veci nachádzajúce sa v nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného (nadobudnutých na základe kúpnej zmluvy z 28.8.2018), čoho dôsledkom by bolo, že vlastnícke právo k daným veciam nadobudol žalovaný. S poukazom na uvedené bola potom podľa názoru súdu miera pravdepodobnosti vyhoviecia žalobe vo veci samej v danom štádiu konania nižšia než pravdepodobnosť jej zamietnutia.

Súd takisto nemal osvedčené, že by žalobcovi v prípade nevyhovenia návrhu hrozila bezprostredná ujma, resp. vznik škody, keďže v tomto smere takisto nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Pokiaľ žalobca poukázal na skutočnosť, že predmetné hnutelné veci (vo vzťahu ku ktorým sa domáha určenia vlastníckeho práva) sa nachádzajú vo faktickej dispozícii žalovaného, t.j. v jeho reálnej dispozícii (v obchodných priestoroch žalovaného), uvedené samo o sebe nepredstavuje opodstatnenosť potreby neodkladnej úpravy pomerov. Z predložených dôkazov totiž nevyplýva, že by žalovaný vykonával faktické úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva (resp. k iným dispozičným úkonom) predmetných hnutelných vecí. Čo sa týka ponuky na predaj predmetných hnutelných vecí (č.l. 149-155), podľa názoru súdu sa nejedná o taký úkon, z ktorého by bolo možné vyvodiť podstatné skutočnosti jednoznačne preukazujúce vykonávanie úkonov žalovaného smerujúcich k zbavovaniu sa sporného majetku, napr. nie je z neho zrejmá špecifikácia jednotlivých vecí alebo ich cena. Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že sa nejedná o ponuku žalovaného, ale jeho spoločníka (obchodnej spoločnosti FORLIT, a.s.). Navyše z dôkazov predložených žalobcom vyplýva, že žalovaný má aj iný majetok (minimálne je vlastníkom nehnuteľností nadobudnutých na základe predmetnej kúpnej zmluvy od žalobcu), t.j. nie je odkázaný na predaj predmetných hnutelných vecí. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcej sa pochybnosti o existencii predmetných hnutelných vecí súd uviedol, že zo strany žalobcu mal ich existenciu preukázať, a to najmä súpismi majetku či oznámením o vylúčení súpisových zložiek majetku zo všeobecnej podstaty. Stotožňujúc sa s názorom žalobcu mal súd za to, že uvedené dôkazy osvedčujú reálny predpoklad, že predmetné hnutelné veci existujú. Argumentácia žalovaného o odvoze a likvidácii predmetných hnutelných vecí a predložené dôkazy (vážne lístky, resp. kniha návštev, č.l. 219-259) podľa názoru súdu uvedenú skutočnosť (t.j. odvoz a likvidáciu hnutelných vecí) nepreukazujú, nakoľko v nich predmetné hnutelné veci nie sú špecifikované. Žalobca tvrdil, že mu hrozí vznik škody vo výške 1.836.414 eur (t.j. škody veľkého rozsahu) vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku č. 3/2017 zo dňa 10.11.2017 (písomné vyjadrenie spolu s prílohami, č.l. 264-292), pričom zo súpisu všeobecnej podstaty správcu konkurznej podstaty zverejnenej v Obchodnom vestníku dňa 21.3.2022 vyplýva, že hodnota sporných hnutelných vecí je vo výške 1.990.840 eur. V tomto smere súd konštatoval, že hoci žalobca osvedčil hrozbu vzniku škody, v zmysle vyššie uvedeného výkladu nie je relevantné, aká je reálna hodnota predmetných hnutelných vecí, keďže neboli naplnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia.

Súd na záver uviedol, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, resp. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože vyhlásením konkurzu úpadca nestráca právnu subjektivitu a má naďalej spôsobilosť na právne úkony v takom rozsahu, ako ju mal do vyhlásenia konkurzu. Zákon len obmedzuje dlžníka ohľadne právnych úkonov, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu. Ostatný majetok (t.j. ktorý nepodlieha konkurzu), je teda v plnom rozsahu v dispozičnom oprávnení úpadcu.

O náhrade trov konania súd prvej inštancie nerozhodoval z dôvodu, že neodkladné opatrenie nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (t.j. nejedná sa o neodkladné opatrenie, ktoré konzumuje vec samu), a teda nebolo možné v danom prípade postupovať v zmysle § 262 ods. 1 CSP.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca s návrhom na jeho zmenu tak, že odvolací súd nariadi neodkladné opatrenie v zmysle návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z 28.6.2022. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP. Namietal záver súdu prvej inštancie, že neosvedčil danosť hmotnoprávneho nároku – vlastnícke právo žalobcu k hnutelným veciam. Vo vzťahu k existencii (osvedčeniu) vlastníckeho práva žalobcu k hnutelnému majetku predložil žalobca listinné dôkazy, ktoré nielen osvedčujú, ale i preukazujú predchádzajúcu existenciu vlastníckeho práva žalobcu k hnutelným veciam, a to Dohoda o užívaní a uvoľňovaní (najmä Čl. II. bod P 2.1 druhá veta), súpis všeobecnej podstaty zverejnený v Obchodnom vestníku č. 136/2021 dňa 16.7.2021, súpis všeobecnej podstaty zverejnený v Obchodnom vestníku č. 55/2022 dňa 21.3.2022, žiadosť o udelenie súhlasu s uzatvorením dohody o urovaní / vylúčení majetku zo súpisu zo dňa 14.4.2022, znalecký posudok č. 3/2017 z 10.11.2017, zápisnica o vykonaní súpisu hnutelných vecí z 11.6.2020, sp. zn. 146EX 39/2019, 146EX 358/2019, 146EX 30/2020, 146EX 107/2020, postúpenie zápisnice o vykonaní súpisu hnutelných vecí z 11.6.2020, upovedomenie o výške odhadenej ceny spísaných hnutelných vecí z 18.6.2020. Uvedené listinné dôkazy podľa názoru žalobcu samostatne i vo vzájomnej súvislosti hodnoverne osvedčujú predchádzajúcu existenciu vlastníckeho práva žalobcu k dotknutým

hnuteľným veciam, t. j. stav, že hnuteľné veci boli pred ich nedôvodným vylúčením zo súpisu majetku všeobecnej podstaty žalobcu vo výlučnom vlastníctve žalobcu, pričom z dôvodu nenaplnenia zmluvných podmienok pre prechod vlastníckeho práva k hnuteľným veciam na žalovaného, svedčí toto vlastnícke právo k hnuteľným veciam žalobcovi naďalej. Uvedené hodnoverne osvedčuje dôvodnosť (danosť) nároku vo veci samej. Súd prvej inštancie sa v napadnutom uznesení s predloženými listinnými dôkazmi žiadnym spôsobom nevysporiadal, hoci boli súčasťou súdneho spisu, z obsahu ktorého bol súd povinný vychádzať. Zároveň žalobca uviedol, že danosť hmotnoprávneho nároku – existenciu vlastníckeho práva žalobcu k hnuteľným veciam vo svojich podaniach pred vydaním napadnutého uznesenia žiadnym spôsobom nenamietal a nespochybňoval ani žalovaný, teda sa jedná o skutočnosť, ktorá nie je medzi stranami sporná, pričom súd nie je oprávnený takto nespornú skutočnosť z vlastnej iniciatívy spochybňovať. Žalobca osvedčil svoje vlastnícke právo k hnuteľným veciam o. i. predloženou účtovnou evidenciou majetku žalobcu podporenou ďalšou dokumentáciou vrátane dokumentácie súdneho exekútora ako orgánu verejnej moci preukazujúcej vlastnícke právo žalobcu k hnuteľným veciam. Vzhľadom k uvedenému nemožno od žalobcu v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spravodlivo požadovať iný spôsob preukázania (osvedčenia) jeho predchádzajúceho a zároveň naďalej trvajúceho vlastníckeho práva k hnuteľným veciam.

Žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že nemal preukázať, že došlo (resp. nedošlo) k porušeniu zmluvných ustanovení dohody o užívaní a uvoľňovaní rozhodujúcich pre domnelý prechod vlastníckeho práva k hnuteľným veciam na žalovaného. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu údajného nepreukázania skutočností, ktoré majú byť predmetom dokazovania až v konaní vo veci samej je podľa žalobcu v rozpore s účelom inštitútu neodkladného opatrenia a jeho úlohou poskytnúť ohrozenému nároku bezprostrednú a dočasnú ochranu v súlade s ustálenou judikatúrou súdov SR. Dokazovanie o rozhodujúcich skutočnostiach bude až predmetom konania vo veci samej, preto považoval žalobca uvedený záver súdu v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia za predčasný a nesprávny.

V otázke osvedčenia bezprostredne hroziacej ujmy (škody) žalobcu zakladajúcej dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, žalobca namietal nekonzistentnosť a nezrozumiteľnosť záverov súdu prvej inštancie. Uviedol, že aktuálne sa hnuteľné veci nachádzajú v priestoroch žalovaného v jeho voľnej dispozícii bez akéhokoľvek obmedzenia, a teda môže s nimi akýmkoľvek spôsobom nakladať. Sám žalovaný tvrdí, že mal vykonať dispozičné úkony s hnuteľnými vecami. Uvedené osvedčuje existenciu vôle a zámeru žalovaného vykonať faktické dispozičné úkony a toto zakladá a osvedčuje objektívnu hrozbu bezprostrednej ujmy a tomu zodpovedajúcu potrebu neodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia. Žalovaný nevykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti, v ktorej by mohol reálne hnuteľné veci využiť, a to podporuje dôvodnosť záveru o potenciálnych dispozičných úkonoch žalovaného s hnuteľnými vecami za účelom ich speňaženia, príp. likvidácie, čo uviedol aj sám žalovaný. Nenariadením neodkladného opatrenia bude žalovanému ako neoprávnenému domnelému vlastníkovi hnuteľných vecí ponechaná voľná dispozícia, ktorá vzhľadom na vyjadrenia žalovaného bezprostredne hrozí, a týmto konaním žalovaného dôjde k neodvratnému a nereparovateľnému zásahu do vlastníckeho práva žalobcu s následkom vzniku škody veľkého rozsahu. Žalobca mal za to, že v aktuálnom štádiu konania osvedčil danosť hmotnoprávneho nároku – vlastníckeho práva žalobcu k hnuteľným veciam, bezprostrednú hrozbu vzniku ujmy (škody) žalobcu veľkého rozsahu, ako aj neodkladnú potrebu úpravy pomerov medzi žalobcom a žalovaným a bez nariadenia neodkladného opatrenia sa vlastnícke právo žalobcu stane iluzórnym a ohrozeným.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Mal za to, že v danom prípade je nesporné, že na nariadenie neodkladného opatrenia nebola splnená ani jedna elementárna zákonná podmienka. Súd prvej inštancie sa správne zaoberal dôvodnosťou nároku, ktorému sa má poskytnúť prípadná ochrana. V tejto súvislosti žalovaný konštatoval, že žalobca žiadne listinné dôkazy, z ktorých vyvodzuje svoje vlastnícke právo k týmto hnuteľným veciam neoznačil ani nepredložil. Žalobca opakovane aj v odvolaní poukazuje na to, že v zmysle dohody o užívaní a uvoľňovaní neprešlo vlastnícke právo k predmetným hnuteľným veciam na žalovaného, avšak tieto tvrdenia nepreukazuje ďalšími dôkazmi. Nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by preukazoval vlastníctvo k predmetným hnuteľným veciam, teda nemohol ani hodnoverne osvedčiť ním tvrdené skutočnosti. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia skutkové tvrdenia žalobcu

ani predložené listinné dôkazy nie sú spôsobilé potvrdiť, že došlo k porušeniu zmluvných ustanovení dohody o uvoľňovaní nehnuteľností v znení jej dodatkov. Podľa žalovaného je zmätočná aj argumentácia žalobcu v odvolaní, keď na jednej strane poukazuje na súpis majetku všeobecnej podstaty zverejnený v obchodnom vestníku č. 136/2021 dňa 16.7.2021, avšak skutočnosť, že správca konkurznej podstaty žalobcu predmetné hnuiteľné veci vylúčil z majetkovej podstaty žalobcu, zostáva žalobcom vytrvalo ignorovaná. Mal za to, že tvrdenie, že žalovaný existenciu vlastníckeho práva žalobcu k hnuiteľným veciam pred vydaním napadnutého uznesenia nenamietal a nespochybňoval je zavádzajúce, pretože žalovaný už vo svojom odvolaní dôrazne namietal existenciu vlastníckeho práva žalobcu hnuiteľným veciam. Preto tieto skutočnosti nemožno považovať za nesporné. Zároveň žalovaný uviedol, že žalobca nijakým spôsobom neosvedčil existenciu predmetných hnuiteľných vecí ku dňu rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení, pričom existenciu vecí, na ktoré sa majú sťahovať súdom nariadené povinnosti, musí osvedčiť žalobca.

Žalobca sa v replike pridržiaval podaného odvolania. Mal za to, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie boli na základe právnej argumentácie, skutkových tvrdení a listinných dôkazov preukázané (osvedčené) všetky zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. K potrebe skúmania danosti hmotnoprávneho nároku uviedol, že súd prvej inštancie sa v zmysle uznesenia odvolacieho súdu síce týmto predpokladom v napadnutom uznesení zaoberal, avšak dospel k nesprávnemu právnemu názoru nesúladnému s obsahom spisového materiálu. Žalobca osvedčil existenciu hmotnoprávneho nároku – vlastníckeho práva k hnuiteľným veciam. Neobstojí ani tvrdenie, že žalobca nemal predložiť ani označiť žiaden listinný dôkaz osvedčujúci jeho vlastníckeho práva k hnuiteľným veciam. Vzhľadom na hnuiteľný charakter vecí nemožno od žalobcu v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spravodlivo požadovať iný spôsob preukázania (osvedčenia) jeho predchádzajúceho a zároveň naďalej trvajúceho vlastníckeho práva k hnuiteľným veciam. Poukázal tiež na právny názor Krajského súdu v Bratislave vyslovený v právoplatnom uznesení zo dňa 23.11.2022, č. k. 6Co/115/2022-309 (vydanom v súvisiacom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 15C/39/2022), podľa ktorého nemožno vyvodiť, že žalobca vo fáze konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil danosť nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, pričom skúmanie splnenia predpokladov na určenie vlastníckeho práva k nim bude predmetom konania vo veci samej (napr. žalobcom namietané porušenie zmluvných ustanovení dohody o uvoľňovaní nehnuteľností v znení jej dodatkov zo strany žalovaného 2/, resp. neplatnosť tejto dohody). Žalobca mal tiež za to, že pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Postačuje pritom z hľadiska osvedčenia pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, že nejde o nárok očividne vylúčený.

Skutočnosť, že správca na základe svojej voľnej úvahy bez akéhokoľvek odborného posúdenia vylúčil hnuiteľné veci zo všeobecnej podstaty žalobcu a tieto označil ako opotrebované/nefunkčné, je z hľadiska vlastníckeho práva a stanovenia objektívnej hodnoty týchto vecí rovnako bez akéhokoľvek právneho významu. Hodnota hnuiteľných vecí (teda aj reálna hodnota objektívne hrozacej škody žalobcu) bola osvedčená listinnými dôkazmi (znalecký posudok č. 3/2017 z 10.11.2017, súpis všeobecnej podstaty zverejnený v Obchodnom vestníku č. 55/2022 z 21.3.2022), čo konštatoval aj súd prvej inštancie.

Záverom mal žalobca za to, že boli osvedčené všetky predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to dôvodnosť hmotnoprávneho nároku – vlastníckeho práva žalobcu k hnuiteľným veciam na podklade listinných dôkazov, vrátane skutočnosti, že neboli splnené podmienky pre údajný prechod vlastníckeho práva na žalovaného v zmysle dohody o uvoľňovaní a užívaní (ktorých posúdenie súdom bude predmetom dokazovania vo veci samej), teda vlastnícke právo žalobcu k hnuiteľným veciam naďalej trvá (princíp opodstatnenosti); bezprostredná hrozba vzniku ujmy (škody) veľkého rozsahu – v hodnote hnuiteľných vecí osvedčenej listinnými dôkazmi (znalecký posudok č. 3/2017 z 10.11.2017, súpis všeobecnej podstaty zverejnený v Obchodnom vestníku č. 55/2022 z 21.3.2022); potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami – bez nariadenia neodkladného opatrenia v tejto fáze konania sa vlastnícke právo žalobcu stane iluzórnym a absolútne ohrozeným, a to aj v prípade budúceho úspechu žalobcu vo veci samej, pretože bez nariadenia neodkladného opatrenia zostanú hnuiteľné veci vo voľnej

dispozícii žalovaného, ktorý má zjavnú vôľu a úmysel s nimi nakladať (princíp efektívnosti); nariadením neodkladného opatrenia nedôjde k neprimeranému zásahu do práv žalovaného v porovnaní s mierou hroziaceho zásahu do práv žalobcu v prípade jeho nenariadenia (princíp proporcionality); účel sledovaný nariadením neodkladného opatrenia nemožno z povahy veci dosiahnuť nariadením zabezpečovacieho opatrenia (princíp subsidiarity).

Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, preto boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s prihliadnutím na odvolanie žalobcu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia, ako i skutočnosti osvedčené obsahom spisu a vyjadrenia strán v odvolacom konaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keď mal za to, že žalobca neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana a ani potrebu neodkladnej úpravy pomerov pre hrozbu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na jeho právach.

Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1).

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 pod písm. a) až h) zákon iba demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (ods. 1). K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (ods. 2).

Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Z vyššie citovaných ustanovení CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť

pomery, a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie pritom súd môže nariadiť iba na návrh. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli osvedčené.

Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať je potom osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity).

V predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie svoje skutkové a právne závery vedúce ho k dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia v predmetnej veci dostatočne neodôvodnil. V odôvodnení napadnutého uznesenia absentovalo vysporiadanie sa s pravdepodobnosťou nároku žalobcu, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i odôvodnenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán, s prihliadnutím na žalobcom predložené listinné dôkazy (tieto súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia ani len neuviedol). Odvolací súd preto uložil súdu prvej inštancie, aby po zistení, že sú splnené procesné podmienky, náležite vyhodnotil všetky relevantné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 1 a § 326 CSP, t. j. najmä z hľadiska konkrétneho posúdenia pravdepodobnosti nároku žalobcu vo veci samej, ako aj existencie bezprostredne hroziacej ujmy, a to aj s prihliadnutím a vyhodnotením žalobcom predložených listinných dôkazov, doručiť žalovanému tiež návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, potom vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite odôvodniť, t. j. vyporiadať sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, ako bolo uvedené vyššie s tým, že súd musí svoj myšlienkový postup v odôvodnení dostatočne vysvetliť, čiže logicky kompaktným spôsobom vysvetliť, aké skutočnosti mal za osvedčené a na základe akých dôkazov a ako ich právne posúdil.

Súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal danosť hmotnoprávneho nároku (práva), t.j. neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana a súd tak nemal preukázanú potrebu neodkladnej úpravy pomerov pre hrozbu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na jeho právach.

V predmetnej právnej veci podal žalobca spolu so žalobou vo veci samej zároveň návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobou vo veci samej sa žalobca domáha určenia vlastníckeho práva k tam špecifikovaným hnutelným veciam (ďalej „sporné hnutelné veci“). Z obsahu žaloby i súdneho spisu vyplýva, že žalobca je toho času v konkurze, pričom konkurzné konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 33K/19/2020. Sporné hnutelné veci boli pôvodne zapísané v súpise všeobecnej podstaty žalobcu ako úpadcu. Na základe námietok žalovaného, ktorými si uplatnil vlastnícke právo k sporným hnutelným veciam, správca úpadcu vypracoval návrh dohody o urovaní, predmetom ktorej bolo v zmysle Čl. III. bod 3.1 písm. a) a b) vyhlásenie žalobcu ako úpadcu zastúpeného správcem, že žalobca uznáva vlastnícke právo žalovaného k sporným hnutelným veciam. Správca zároveň požiadal veriteľský výbor o udelenie súhlasu s uzatvorením dohody o urovaní / vylúčením majetku zo súpisu. Na základe uznesenia veriteľského výboru došlo k uzatvoreniu dohody o urovaní a následnému vylúčeniu sporných hnutelných vecí zo súpisu všeobecnej podstaty.

Vo vzťahu k naliehavému právnenému záujmu na požadovanom určení žalobca v žalobe uviedol, že tento je podľa žalobcu daný nielen jeho postavením oprávneného vlastníka, ale i potrebou riadne dbať

o majetkové hodnoty, ktoré tvoria a majú tvoriť majetkovú podstatu žalobcu ako úpadcu v konkurze. Ochrana majetkových hodnôt, ktoré tvorili a majú tvoriť konkurznú podstatu, je potrebné odvodzovať aj od záveru, že v prípade určovacieho výroku súdu, že vlastníkom hnuiteľného majetku je žalobca, sa nezanedbateľným spôsobom zmení rozsah a obsah majetkovej podstaty žalobcu v konkurze, od ktorej hodnoty sa odvodzuje priamo aj potenciálna miera uspokojenia zistených veriteľov. Táto otázka bude mať teda zásadný význam aj pre momentálne prebiehajúce konkurzné konanie žalobcu na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 33K/19/2020. V dôsledku domnelého prechodu vlastníckeho práva k hnuiteľnému majetku (tvrdeného správcom a žalovaným ako osobami bez právomoci túto otázku posudzovať a rozhodnúť o nej) sú závažne dotknuté záujmy žalobcu ako výlučného vlastníka hnuiteľného majetku, keďže konštatovaním, že hnuiteľný majetok sa stal bezodplatnou súčasťou nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného a jeho následným neoprávneným vylúčením z konkurznej podstaty, sa podstatným spôsobom znížila hodnota majetku žalobcu - konkurznej podstaty, keď tento hnuiteľný majetok bol pôvodne zapísaný do súpisu majetku v hodnote 1.990.840 eur. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k hnuiteľnému majetku, pretože jedine na podklade takéhoto rozsudku sa môže dosiahnuť konečné určenie vlastníctva k dotknutému majetku a zároveň jeho opätovný zápis do súpisu majetku všeobecnej podstaty žalobcu a súčasne určením vlastníckeho práva žalobcu k hnuiteľnému majetku sa zvýši hodnota konkurznej podstaty. V konkurznom konaní žalobcu tak bude možné a z pozície správcu zároveň povinné zahrnúť do súpisu majetku správny (podstatne väčší) rozsah majetku žalobcu, v dôsledku čoho sa budú chrániť aj všetky majetkové záujmy zistených veriteľov z pohľadu potenciálne vyššej miery uspokojenia ich pohľadávok v konkurze žalobcu.

Neodkladným opatrením sa potom žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému nenakladať s označenými hnuiteľnými vecami, najmä zdržať sa ich predaja, darovania, zámeny za iný majetok, vkladu do majetku inej obchodnej spoločnosti, vypožičania, zriadenia záložného práva alebo vecného bremena v prospech tretej osoby, prenajatia a iných obdobných právnych úkonov, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Skalica pod sp. zn. 5Cb/14/2022.

Odvolací súd už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení uviedol, že súd je povinný vždy v prvom rade dôsledne vyhodnotiť, či je návrh z objektívneho hľadiska presvedčivý a až následne, či reálne došlo k osvedčeniu všetkých skutočností, ktorými je nariadenie neodkladného opatrenia v konkrétnom prípade podmienené. Hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť prípadná ochrana je prvotný, základný a nevyhnutný predpoklad, ktorý musí byť v tomto štádiu konania dostatočne osvedčený.

Osvedčenie práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana neodkladným opatrením, neznamená len osvedčenie niečoho, čo sa stalo a čo je medzi stranami skutkovo nesporné, ale aj osvedčenie toho, že po právnom posúdení nesporného skutkového stavu možno predpokladať danosť práva, ktorému sa poskytuje neodkladná a predbežná ochrana. Osamotený odkaz na riešenie tejto otázky v konaní vo veci samej bez akejkoľvek ďalšej argumentácie nie je naplnením zákonom predpokladaného osvedčenia práva, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 458/2022 z 24. novembra 2022).

Ak má byť žaloba o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je úspešná, musia byť z procesného hľadiska splnené dve podmienky: 1. strany sporu musia mať vecnú legitímáciu a 2. žalobca musí mať na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Vecná legitímácia (aktívna či pasívna) je stav vyplývajúci z hmotného práva. To znamená, že strana sporu je nositeľom práva, resp. povinností, o ktoré v súdnom konaní ide a je jedným z predpokladov úspešnosti žaloby na určenie. Vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má predovšetkým ten, kto je zúčastnený právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Treba zdôrazniť, že vecná legitímácia (ako aj naliehavý právny záujem na strane žalobcu) musí existovať v čase vyhlásenia rozsudku. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu. Naliehavý právny záujem súd preto skúma v každom štádiu konania, a to z úradnej povinnosti.

Bez doloženej existencie takéhoto záujmu musí súd žalobu podľa § 137 písm. c/ CSP zamietnuť (ako neprípustnú). Ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby; preto súd po zaujatí záveru, že určovacia žaloba podľa § 137 písm. c/ CSP nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení procesne prípustným nástrojom na ochranu práva, zamietne takúto žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

Odvolačný súd už v tejto právnej veci konštatoval, že žalobca má aktívnu vecnú legitímáciu. V súlade s ust. § 44 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „ZKR“) oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa majetku podliehajúceho konkurzu vyhlásením konkurzu prechádza na správcu. V danej veci nie je sporné, že predmetné hnutelné veci správca vylúčil zo súpisu, preto sa na tieto hnutelné veci už nevzťahujú účinky vyhlásenia konkurzu v zmysle § 44 ods. 1 ZKR. Správca je totiž oprávnený konať za úpadcu len ohľadne majetku úpadcu, ktorý patrí do konkurznej podstaty. Vyhlásením konkurzu úpadca nestráca právnu subjektivitu a má naďalej spôsobilosť na práva a povinnosti a aj spôsobilosť na právne úkony v takom rozsahu, ako ju mal do vyhlásenia konkurzu. Do spôsobilosti na právne úkony sa mu zasahuje tým, že ZKR obmedzuje dlžníka ohľadne právnych úkonov, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu. Majetok úpadcu, ktorý nepodlieha konkurzu, je teda v plnom rozsahu v dispozičnom oprávnení úpadcu. Preto žalobca má i aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetným hnutelným veciam (ako aj neodkladného opatrenia). Zároveň treba dodať, že akékoľvek rozhodnutie správcu o vylúčení majetku zo súpisu a ani úspešná excindačná žaloba (žaloba o vylúčenie veci zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu) neurčuje vlastnícke právo k veci, pretože zápisom veci do súpisu podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jej vylúčení zo súpisu, sa nemení jej skutočný vlastník, či už je ním úpadca alebo tretia osoba (por. tiež R 52/2010, R 67/2020).

Podstatnou skutočnosťou v danej právnej veci je, že žalobca je v konkurze, pričom sporné hnutelné veci boli pôvodne zapísané v súpise majetku úpadcu (žalobcu), avšak na základe uzatvorenia dohody o urovnaní medzi úpadcom (v mene a na účet ktorého konal správca) a žalovaným došlo so súhlasom veriteľského výboru k vylúčeniu sporných hnutelných vecí zo súpisu.

Vo všeobecnosti je potrebné uviesť, že základnou funkciou konkurzu je pomerné uspokojenie pohľadávok veriteľov z výťažku získaného speňažením majetku úpadcu pri súbežnom uplatnení pohľadávok v záujme toho, aby nedošlo k individuálnemu uspokojeniu pohľadávok len niektorých veriteľov. Je to osobitný druh civilného procesu, ktorý má prednosť pred všetkými ostatnými druhmi súdneho konania, v ktorých dochádza k individuálnemu uspokojovaniu pohľadávok veriteľov a ktoré sú počas konkurzného konania neprípustné. U právnických osôb spôsobuje konkurz po jeho skončení ich zánik. Konkurzné konanie tak, ako každé súdne konanie, je autonómne v tom, že postupovať v ňom, robiť úkony a iným spôsobom ovplyvňovať jeho priebeh, môže len súd, na ktorom konkurzné konanie prebieha a len v rámci tohto konania. Do súdneho konania nemôže zasahovať žiaden iný súd (s výnimkou súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku), ale ani ten istý súd v rámci iného konania. Usmerňovať činnosť správcu podstaty môže súd len v rámci konkrétneho konkurzného konania. Rozhodnutím vydaným v inom súdnom konaní nie je možné správcovi podstaty ukladať povinnosti, ktorými by sa upravoval jeho postup v konkurznom konaní. Takýto postup by mohol viesť k situácii, že by správcovi boli dané vzájomne si odporujúce pokyny.

Ak už bolo uvedené vyššie, základnou podmienkou dôvodnosti, a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (okrem prípadu, ak tento vyplýva z osobitného právneho predpisu). Rozumie sa tým právny záujem žalobcu, ktorý musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavý právny záujem sa viaže k žalobe, resp. k otázke, či určovacia žaloba môže byť spôsobilým procesným nástrojom ochrany práva (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo 1/2010 zo dňa 31.1.2011).

Pokiaľ sa v prejednávanej veci žalobca podanou žalobou domáha určenia vlastníckeho práva k hnutelným veciam, musí v prvom rade osvedčiť i svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem na určení toho, či tu právo je alebo nie je, je daný iba vtedy, ak by bez takéhoto určenia bolo žalobcovo právo ohrozené alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým, a to za predpokladu, že toto ohrozenie alebo túto neistotu možno odstrániť rozhodnutím súdu. Aby bolo možné tvrdiť, že právny záujem je naliehavý, musí vykazovať dostatočnú intenzitu. Naliehavosť spočíva v skutočnosti, že rozhodnutie súdu je pre žalobcu užitočné podstatným spôsobom. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým ale so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. V danej veci žalobca svoj naliehavý právny záujem odôvodnil tak, že sa určením jeho vlastníckeho práva k sporným hnutelným veciam odstráni spornosť v tejto otázke a v konečnom dôsledku sa dosiahne opätovný zápis sporných hnutelných vecí do súpisu majetku žalobcu ako úpadcu, čím sa zvýši hodnota konkurznej podstaty a miera uspokojenia veriteľov. Naliehavý právny záujem však žalobca nemôže úspešne odvodzovať od záujmu tretích osôb. Určovacia žaloba musí byť užitočná výlučne pre žalobcu. Navyše je potrebné zdôrazniť, že veriteľský výbor súhlasil s dohodou o urovaní uzatvorenou medzi žalobcom ako úpadcom a žalovaným (kde žalobca uznal vlastnícke právo žalovaného k sporným hnutelným veciam) v súlade s § 86 ods. 2 ZKR a tiež s vylúčením sporných hnutelných vecí zo súpisu majetku úpadcu, teda za danej situácie nemožno konštatovať ani záujem veriteľov ako tretích osôb na požadovanom určení.

Oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa majetku podliehajúceho konkurzu prechádza vyhlásením konkurzu na správcu a správca pritom koná v mene a na účet úpadcu, pričom tieto oprávnenia prechádzajú na správcu ex lege. V prípade sporných majetkových práv zákon oprávňuje správcu uzatvárať dohody alebo zmiery týkajúce sa sporných práv a robiť jednostranné úkony (§ 86 ods. 2 ZKR). Správca k takýmto dohodám, resp. právnym úkonom potrebuje súhlas príslušného orgánu. Dohoda sa môže týkať akejkolvek spornej otázky týkajúcej sa konkurznej podstaty, ktorú hmotné právo umožňuje, pričom však vždy musí sledovať spoločný záujem veriteľov. Dohoda o urovaní v danej veci je platným právnym úkonom, keďže ju tu uzatváral správca ako zákonný zástupca úpadcu (žalobcu) v konkurznom konaní. Žalobca pritom v žalobe ani len netvrdí, že táto dohoda o urovaní by mala byť z nejakého dôvodu neplatná. Predmetnou dohodou o urovaní bola sporná otázka vlastníctva hnutelných vecí medzi stranami vyriešená. Tiež je potrebné zdôrazniť, že v zmysle § 102 ods. 5 ZKR platnosť a účinnosť úkonov, ktoré boli urobené počas konkurzu, nie je dotknutá ani zrušením konkurzu, t.j. tieto úkony sú platné a účinné napriek tomu, že účinky konkurzu odpadli.

Pokiaľ ide o dohodu o urovaní v zmysle § 585 Občianskeho zákonníka, touto si účastníci záväzkového právneho vzťahu odstraňujú spornosť alebo pochybnosť vzájomných práv a povinností tým, že ich ruší a nahradzuje ich novými, t.j. doterajší záväzok tak zaniká a je nahradený záväzkom novým, ktorý vyplýva z urovnania. Dohoda o urovaní je samostatným zaväzovacím dôvodom – právnym dôvodom vzniku záväzku. Po uzavretí dohody o urovaní sa už veriteľ nemôže domáhať plnenia z pôvodného záväzku, ale len plnenia z nového záväzku z dohody o urovaní. Účelom urovnania v zmysle tohto ustanovenia je odstrániť spornosť alebo pochybnosť vznikajúcu napr. o tom, či boli splnené predpoklady vzniku alebo zániku určitého práva, spornosť alebo pochybnosť týkajúcu sa výšky pohľadávky, jej splatnosti a pod., pričom spornosť alebo pochybnosť môže byť skutková i právna, objektívna i subjektívna. Podmienkou platnosti dohody o urovaní pritom nie je existencia pôvodného (urovnávaného) právneho vzťahu medzi účastníkmi tejto dohody. Urovanie sa môže týkať len niektorých vzájomných práv a povinností, ohľadom ktorých účastníci neboli v zhode, ale tiež celého záväzku (záväzkového právneho vzťahu) alebo všetkých doterajších záväzkov medzi účastníkmi, avšak s výnimkou tých práv (a im zodpovedajúcich povinností), na ktoré niektorý z účastníkov nemohol pomýšľať v dobe, keď bola dohoda o urovaní uzavretá. Ustanovenie § 586 ods. 1 Občianskeho zákonníka chráni urovanie pred sankciou neplatnosti pre prípad, že pri uzatvorení dohody o urovaní došlo k omylu v tom, čo je medzi stranami sporné, či pochybné, a teda v akom rozsahu sa má urovanie týkať doterajšieho záväzku. Omyl jednej, prípadne oboch strán pri uzatváraní dohody o urovaní, týkajúci sa rozsahu, v akom má byť doterajší záväzok nahradený iným, nemá vplyv na platnosť dohody. Odsek 2 tohto ustanovenia sa týka prípadov, kde strany

pri urovaní vychádzali z domnelého práva jednej strany, hoci toto právo v čase dojednania neexistovalo (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2011 sp. zn. 3 M Cdo 13/2009).

Povinnosť maximalizovať konkurznú podstatu v záujme toho, aby bolo uspokojenie veriteľov čo najvyššie, je úlohou správcu a nie úpadcu. Správca pritom zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí v súvislosti s výkonom správcovskej činnosti (§ 12 zákona č. 8/2005 Z.z. o správcoch). V konkurznom konaní pôsobia vo vzájomnej súčinnosti tri základné procesné subjekty, a to súd, správca a veritelia alebo veliteľské orgány. Vplyv úpadcu na konkurzné konanie obmedzený. Všetky procesné subjekty musia pôsobiť vo vzájomnej súčinnosti tak, aby bolo konanie spravodlivé, primerane rýchle a v konečnom dôsledku z pohľadu uspokojenia pohľadávok veriteľov maximálne efektívne. Silné procesné postavenie veriteľov sa prejavuje najmä vo sfére ich vplyvu na postup v konkurznom konaní. Veritelia vykonávajú dohľad nad činnosťou správcu pri správe a speňažovaní majetku formou dohľadu veriteľov na činnosťou správcu pri správe a speňažovaní majetku nielen udeľovaním záväzných pokynov, ale i súhlasov. Súhlasom udeleným príslušným veriteľským orgánom, tento právne relevantným spôsobom vyjadruje svoju vôľu pri správe alebo speňažovaní majetku alebo pri inom postupe správcu v konkurze, a týmto je správca viazaný. Ak potom so súhlasom veriteľského výboru došlo k uzatvoreniu dohody o urovaní a vylúčení sporných hnutelných vecí zo súpisu, takýmto prejavom vôle je správca viazaný. Vo výsledku tak konečným cieľom podanej určovacej žaloby je zvrátiť vylúčenie sporných hnutelných vecí zo súpisu majetku, a tým teda zasahovať do konkurzného konania a poprieť samotný účel uzatvorenej dohody o urovaní, ktorou bola odstránená spornosť v otázke vlastníckeho práva k sporným hnutelným veciam tak, že ich vlastníkom je žalovaný. V danej veci tak nemožno konštatovať, že žalobca, ktorý svoj nalievavý právny záujem odôvodňoval odstránením spornosti v otázke vlastníckeho práva k hnutelným veciam a väčšou mierou uspokojenia veriteľov v konkurze, osvedčil danosť nároku vo veci samej.

Zároveň z vyššie uvedených dôvodov nie je osvedčená ani potreba bezodkladne upraviť pomery, ktorú žalobca odôvodňoval bezprostrednou hrozbou vzniku ujmy (škody) veľkého rozsahu spočívajúcej v hodnote hnutelných vecí. Opätovne treba uviesť, že takáto škoda nehrozí žalobcovi, keďže tento je konkurze, ale jeho veriteľom, ktorí si prihlásili svoje pohľadávky prihláškou v konkurze.

Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že žalobca neosvedčil danosť nároku vo veci samej, a to pre absenciu nalievavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníckeho práva k sporným hnutelným veciam a ani potrebu bezodkladne upraviť pomery. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Vzhľadom na to, že sa jedná o konanie o neodkladnom opatrení, ktoré nie je neodkladným opatrením vo veci samej, rozhodne o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania, zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, súd v rozhodnutí, ktorým sa predmetné konanie bude končiť.

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).